

Lüllemäe Põhikooli ainekava

Aine	ajalugu
Tunde nädalas	VII klass 2 tund
	VIII klass 2 tundi
	IX klass 2 tundi

7. klassi õpitulemused	Õppesisu ja –tegevus	Seos teiste ainetega
<p><i>Maailm keskajal 476-1492</i></p> <ul style="list-style-type: none"> kirjeldab läänikorda, feodaalset hierarhiat, seisuslikku ühiskonda, naturaalmajandust ning talupoegade ja feodaalide elulaadi; teab kiriku osa keskaja ühiskonnas nii kultuuripärandi säilitajana kui ka maailmapildi kujundajana; teab, kuhu tekkisid keskaegsed linnad, ning kirjeldab keskaegse linna eluolu; iseloostab Frangi riigi osatähtsust varakeskaegses ühiskonnas ja Frangi riigi jagunemise tagajärgi; iseloostab araabia kultuuri ja selle mõju Euroopale, näitab kaardil araablaste vallutusi; 	<p>Keskaegse maailmapildi mõju maailma ajaloole, keskaja ühiskonna üldiseloostus ja periodiseering. Läänikord, eluolu. Keskaja ühiskond Saksamaa, Inglismaa ja Prantsusmaa näitel. Saksa-Rooma keisririik, parlamendi kujunemine Inglismaal, Prantsusmaa ühendamine. Eluolu keskajal.</p> <p>Kiriku ja kultuuri osa keskajal, ristiusu õpetuse alused, ristiõjad, keskaja ülikoolid ja teadus, romaani ja gooti stiil.</p> <p>Linnad ja kaubandus, linnade teke ja eluolu, hansakaubandus Põhja-Euroopas, tsunftikord, linnade valitsemine.</p> <p>Frangi riik, Frangi riigi teke, riik Karl Suure ajal, Frangi riigi jagunemine, kolm tuumikala: Itaalia, Prantsusmaa ja Saksamaa.</p> <p>Araablased. Araabia ühiskond, Muhamed. Islam, araabia kultuur ja selle mõju Euroopale.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab viikingite elu, nimetab ja näitab kaardil nende retkede põhisuundi; • toob esile ristsõdade eesmärgid ja tulemused; • nimetab Eesti muinasmaakondi ja suuremaid linnuseid, iseloomustab eestlaste eluolu muinasaja lõpul, Eesti ristiusustamist ning muistset vabadusvõitlust; • teab, kuidas kujunes Bütsantsi riik ja tekkis Vana-Vene riik; • seletab mõisteid paavst, patriarh, piiskop, preester, munk, nunn, senjäär, vasall, feodaal, pärisori, Inglise parlament, raad, tsunft, gild, Hansa Liit, Mõõgavendade Ordu, Liivi Ordu, romaani stiil, gooti stiil, koraan, Muhamed, mošee, Meka; • teab, kes olid Karl Suur ja Justinianus I, ning iseloomustab nende tegevust. 	<p>Põhja-Euroopa ja Eesti. Skandinaavia eluviis ja ühiskond, viikingite retked.</p> <p>Ristsõdade põhjused, toimumised positiivsed ja negatiivsed tulemused.</p> <p>Eesti keskajal, eluolu muinasaja lõpus. Muinasmaakonnad, muistne vabadusvõitlus ja ristiusustamine, ühiskonna struktuur. Valitsemine, Liivi Ordu. Linnad. Asustus, tegevusalad ja eluolu kodukohas muinasaja lõpul.</p> <p>Bütsants, Bütsantsi tugevuse põhjused, Justinianus I, Vana-Vene riik.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Referaadi, esitluse või elulookirjelduse koostamine.</p>	<p>Kirjandus: muistse vabadusvõitluse kajastamine Eesti kirjanduses.</p>
<p><i>Maailm varauusajal 1492-1600</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, kuidas mõjutasid varauusaegset ühiskonda maadeavastused, tehnoloogia areng ja reformatsioon; 	<p>Ühiskond varauusajal, tehnoloogia, uue maailmapildi kujunemine. Tehnoloogia areng, majandussuhted, humanism, kujutav kunst, Leonardo da Vinci. Suured maadeavastused. Ameerika avastamine, maadeavastuste tähendus Euroopale ja Euroopa mõju avastatud maades. Reformatsioon Saksamaal. Martin Luther.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab Eesti arengut 16. sajandil, majanduse ja linnade arengut ning reformatsiooni mõju; • seletab Liivi sõja põhjusi ja tagajärgi; • seletab mõisteid maadeavastused, reformatsioon, protestandid, luteri usk, renessanss, humanism; • teab, kes olid Kolumbus, Martin Luther ja Leonardo da Vinci, ning iseloomustab nende tegevust. 	<p>Eesti 16. sajandil, reformatsioon, haldusjaotus ja linnad.</p> <p>Liivi sõja põhjused ja tagajärjed.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Referaadi, esitluse või elulookirjelduse koostamine.</p>	
<p>8. klassi õpitulemused</p>	<p>Õppesisu ja -tegevus</p>	
<p><i>Maailm 1600-1815</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, mis muutused toimusid Rootsi ja Vene ajal Eesti võimukorralduses, talurahva elus, hariduses ja kultuuris ning mis olid Põhjasõja tagajärjed Eestile; • selgitab valitsemiskorralduse muutusi uusajal: seisuslik riik, absolutism, valgustatud absolutism, parlamentarism; • selgitab Prantsuse revolutsiooni ning Napoleoni reformide põhjusi, tagajärgi ja mõju; 	<p>Eesti Rootsi ja Vene riigi koosseisus, valitsemine, keskvoim ja aadli omavalitsus, Balti erikord, Põhjasõda, Peeter I, Eesti talurahvas 17. ja 18. sajandil, muutused majanduses ja poliitikas, vaimuelu (religioon, haridus, kirjasõna). Asustus ja eluolu paikkonnas 17.–18. sajandil.</p> <p>Uusaja ühiskonna põhijooned Euroopas, absolutismi kujunemine, Louis XIV, valgustusfilosoofia, Inglise kodusõda ja restauratsioon, Inglismaa ja Prantsusmaa, 18. sajandi valgustatud absolutism Preisimaa näitel, Friedrich II.</p> <p>Prantsuse revolutsioon ja Napoleoni ajastu. Prantsuse revolutsiooni põhjused ja kulg, Napoleoni reformid, Viini kongress ja poliitilised muutused Euroopa kaardil Vestfaali rahu ning Viini kongressi tulemusena,</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • toob esile ühiskonna ümberkorraldamise võimalusi reformide ja revolutsiooni teel ning saab aru, mille poolest need erinevad; • teab, kuidas tekkisid Ameerika Ühendriigid, ja kirjeldab Ameerika Ühendriikide riigikorraldust; • kirjeldab baroki ja klassitsismi põhijooni; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid valgustus, valgustatud absolutism, reform, revolutsioon, restauratsioon, absolutism, parlamentarism; • teab, kes olid Napoleon, Louis XIV, Peeter I ja Voltaire, ning iseloomustab nende tegevust. 	<p>Prantsuse revolutsiooni ja Napoleoni sõdade tähtsus Euroopa ajaloos.</p> <p>Prantsusmaa, USA, Inglismaa, Preisimaa revolutsiooni ja reformi abil tehtud ümberkorraldused.</p> <p>USA iseseisvumine, Iseseisvussõda, USA riiklik korraldus.</p> <p>Kultuur: barokk, klassitsism.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Referaadi, esitluse või elulookirjelduse koostamine.</p>	<p>Kunst: barokk ja klassitsism kunstis olulisemad kunstnikud ja nende tööd.</p>
<p><i>Maailm 1815-1918</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab rahvuslikku liikumist Eestis ja Euroopas; • selgitab Eesti iseseisvumist; 	<p>Industriaalühiskonna kujunemine, tööstuslik pööre, vabrikutootmine, linnastumine, industriaalühiskonna sotsiaalne pale, 19. sajandi poliitilised õpetused.</p> <p>Rahvuslus ja rahvusriigid, rahvusluse kasv Euroopas, rahvusriigi loomine Saksamaa näitel, Saksa keisririik.</p> <p>Eesti 19. sajandil ja 20. sajandi algul, Vene impeeriumi äärealade poliitika, talurahvaseadused, rahvuslik ärkamine, selle eeldused, liidrid ja üritused, venestusaeg, 1905. aasta revolutsiooni tagajärjed.</p> <p>Eesti iseseisvumine: autonoomiast Vabadussõjani.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • näitab kaardil Esimeses maailmasõjas osalenud riikide liite; • teab Esimese maailmasõja põhjusi ja tagajärgi; • iseloomustab 19. sajandi ja 20. sajandi alguse peamisi kultuurisaavutusi; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid rahvusriik, monopol, linnastumine, rahvuslik liikumine, venestamine, autonoomia, Antant, Kolmikliit, liberalism, konservatism, sotsialism. 	<p>Töö kaardiga: maailm enne Esimest maailmasõda, riikidevaheliste liitude kujunemine.</p> <p>Esimene maailmasõda, uue jõudude vahekorra kujunemine Euroopas, sõja põhjused, kulg ja tagajärjed, maailmasõja mõju Eestile.</p> <p>Kultuur 19. sajandil ja 20. sajandi algul: eluolu, ajakirjandus, seltsiliikumine, sh kodukohas.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Kohalugu: seltsiliikumine Karula kihelkonnas.</p>
<p>9. klassi õpitulemused</p>	<p>Õppesisu ja -tegevus</p>	
<p><i>Maailm kahe maailmasõja vahel 1918-1939</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • näitab kaardil Esimese maailmasõja järel toimunud muutusi; • iseloomustab ning võrdleb demokraatlikku ja diktatuurset ühiskonda; 	<p>Rahvusvaheline olukord, Pariisi rahukonverents, poliitiline kaart pärast Esimest maailmasõda, Versailles' süsteem. Rahvasteliidu tegevus ja mõju, sõjakollete kujunemine Aasias ja Euroopas. Maailmamajandus, ülemaailmse majanduskriisi põhjused, olemus ja tagajärjed.</p> <p>Demokraatia ja diktatuuri põhijooned. Demokraatia Ameerika Ühendriikide näitel, autoritarism Itaalia näitel, totalitarism NSV Liidu ja Saksamaa näitel.</p> <p>Eesti Vabariik, Vabadussõda, Asutav Kogu, maareform ja põhiseadus, demokraatliku parlamentarismi aastad, vaikiv ajastu, majandus,</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ning võrdleb Eesti Vabariigi arengut demokraatliku parlamentarismi aastail ja vaikival ajastul; • kirjeldab kultuuri arengut ja eluolu Eesti Vabariigis ning maailmas, nimetab uusi kultuurinähtusi ja tähtsamaid kultuurisaavutusi; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid demokraatia, diktatuur, autoritarism, totalitarism, fašism, kommunism, natsionaalsotsialism, repressioon, Rahvaste Liit, Versailles' süsteem, vaikiv ajastu, parlamentarism, Tartu rahu; • teab, kes olid Jossif Stalin, Benito Mussolini, Adolf Hitler, Franklin Delano Roosevelt, Konstantin Päts ja Jaan Tõnisson. 	<p>kultuur ja eluolu, välispoliitika.</p> <p>Kultuur ja eluolu kahe maailmasõja vahel, uued kultuurinähtused, teadus, tehnika areng, aatomiuringud, auto ja lennuk, raadio, kino ja film, kirjandus ja kunst, uued propagandavahendid. Kultuur ja eluolu paikkonnas 20. sajandi algul.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Referaadi, esitluse või elulookirjelduse koostamine.</p>	<p>Kirjandus: Eesti kirjandus sõdadevahelisel perioodil.</p>
<p><i>Teine maailmasõda 1939-1945</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • teab, milline oli rahvusvaheline olukord Teise maailmasõja eel; • teab, millal algas ja lõppes Teine maailmasõda, toob esile Teise maailmasõja puhkemise põhjused, sõja tulemused ja tagajärjed; 	<p>Rahvusvaheline olukord. Lääneriikide järeleandmised Saksamaale. München. MRP.</p> <p>Sõjategevuse üldiseloostus, sõja algus ja lõpp, sõdivad pooled.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab ajalookaardile tuginedes Teise maailmasõja sõjategevuse kulgu; • selgitab MRP ja baaside lepingu tähtsust Eesti ajaloos; • iseloomustab Eesti Vabariigi iseseisvuse kaotamist; • teab, mis riigid tegutsesid koostöös Saksamaaga ning mis riikidest moodustus Hitleri-vastane koalitsioon; • seletab mõisteid MRP, holokaust, küüditamine, baaside leping, okupatsioon, ÜRO. 	<p>Sõjategevus, rinded: Idarinne, Läänerinne, Vaikse Ookeani ja Põhja-Aafrika piirkond. Holokaust, ÜRO asutamine.</p> <p>Eesti Teise maailmasõja ajal, baaside ajastu, iseseisvuse kaotamine, juuniküüditamine, sõjategevus Eesti territooriumil, Nõukogude ja Saksa okupatsioon. Teise maailmasõja mõjud paikkonnas.</p> <p>Töö kaardiga, riikide vahelised liidud Teises maailmasõjas.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p>	<p>Geograafia: Euroopa ja maailma poliitiline kaart.</p>
<p><i>Maailm pärast Teist maailmasõda 1945-2000</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • teab külma sõja põhijooni ning toob esile selle avaldumist ja vorme, näitab kaardil tähtsamaid külma sõja aegseid kriisikoldeid; • teab ja näitab muutusi maailma poliitilisel kaardil 1990. aastail; • kirjeldab tööstusriikide arengut USA ja Saksamaa Liitvabariigi näitel; 	<p>Külm sõda, külma sõja põhijooned ja avaldumisvormid, kriisid ja sõjad.</p> <p>Maailm alates 1990. aastaist, üldülevaade, Euroopa Liidu laienemine, NATO laienemine, uued vastasseisud.</p> <p>Läänemaailm USA ja Saksamaa Liitvabariigi näitel. USA ühiskond, sisepoliitika, ühiskondlikud liikumised, välispoliitika. Saksamaa Liitvabariigi majanduse areng, Ida- ja Lääne-Saksamaa suhted.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • kirjeldab kommunistlikku ühiskonda NSV Liidu näitel ning Eesti arengut NSV Liidu koosseisus; • toob esile kommunistliku süsteemi kokkuvarisemise põhjused ja tagajärjed; • kirjeldab Eesti iseseisvuse taastamist ja Eesti Vabariigi arengut; • iseloomustab kultuuri ja eluolu muutumist 20. sajandi vältel; • seletab ja kasutab kontekstis mõisteid perestroika, glasnost, külm sõda, kriisikolle, kollektiviseerimine, industrialiseerimine, metsavennad, plaanimajandus, massirepressioon, Atlandi Harta, Euroopa Liit, NATO, Balti kett, laulev revolutsioon; • teab, kes olid Mihhail Gorbatšov, Boris Jeltsin, Arnold Rüütel, Lennart Meri, Edgar Savisaar ja Mart Laar, ning iseloomustab nende tegevust. 	<p>Kommunistlikud riigid, kommunistliku süsteemi teke. NSV Liit, stalinism, sula, stagnatsioon. Eesti Nõukogude okupatsiooni all, piiride muutumine, repressioonid, kollektiviseerimine, industrialiseerimine, poliitiline juhtimine, kultuur ja eluolu.</p> <p>Kommunistliku süsteemi lagunemine, perestroika ja glasnost, Mihhail Gorbatšov, Boris Jeltsin, Saksamaa ühinemine.</p> <p>Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamine. Laulev revolutsioon, Balti kett, põhiseadusliku korra taastamine.</p> <p>Kultuur ja eluolu 20. sajandi teisel poolel. Teaduse ja tehnika areng, aatomiuuringud, infotehnoloogia, massikultuur, naine ja ühiskondlik elu, muutused mentaliteedis. Poliitilised liikumised, kultuur ja eluolu ning ajalooline mälu ja mäluasutused kodukohas.</p> <p>Mõistete tundmaõppimine nende kasutamine suuliselt ja kirjalikult.</p> <p>Referaadi, esitluse või elulookirjelduse koostamine.</p>	<p>Ühiskonnaõpetus: Eesti kuulumine rahvusvahelistesse organisatsioonidesse</p>
---	--	---

Ainekava täitmist toetavad õppekäigud ja koostöö huvigruppidega

1. Matk kodukoha ajalooga seotud paikadesse
2. Raamatukogu
3. Valga muuseum
4. Valga-Maa arhiiv

Hindamismeetodid

1. Suuline või kirjalik jutustus
2. Tunnikontroll
3. Kontrolltöö
4. Referaat
5. Esitlus